

OKUR TEMSİLCİSİ

İBRAHİM ALTAY

Siz kendinizi ne sanıyorsunuz değerli meslektaşım?

Kimsiniz değerli meslektaşım? Hâkim mi, savcı mı, avukat mı, polis mi, yoksa gazeteci mi?

Gelin, bugün sizinle küçük bir test yapalım. Hazırsanız sorumu soruyorum: "**Acaba gazetecilikte 'masumiyet karinesi' ne anlama gelir?**"

Şıkları hep birlikte okuyalım:

- Gazeteci araştırması eksik ya da yanlış olsa bile bir haberi yaptığı için suçlanamaz, gazetecilik mesleği doğası gereği masumdur.
- Gazeteci bir kişinin masum olduğuna inanıyorsa o kişi büyük ihtimalle masumdur. Terside doğrudur.
- Gazeteci elindeki bazı belgelere ve yılların tecrübesine dayanarak habere konu kişilerin masum olup olmadığına karar verme, 'kesin yapmıştır abi' deme yetkisine sahiptir.
- Kocaman kulakları, keskin gözleri, gelişmiş koku alma duygusuna sahip burnuyla gazeteci kimin masum, kimin suçlu olduğunu bakarak, dinleyerek ve koklayarak anlayabilir.

Sizce cevap hangisi? Kafanız karıştıysa ben söyleyeyim: Teoride 'hiçbiri değil', pratikte 'hepsi'.

Çünkü, sorunun doğru ve ahlaki yanıtı olan "**Suçluluğu hükmen sabit olana kadar herkes suçsuzdur, gazeteci haberini yazarken buna dikkat etmelidir**" ilkesi pek az meslektaşımızın umurunda.

Gazetecinin kendisini hem savcı, hem hâkim, hem polis hem de avukat zannettiği o kadar çok olay var ki...

Bunlardan biri geçtiğimiz hafta yaşandı. Manisa'da bir kadın parkta yürürken saldırıya uğradı. Olayı Sabah gazetesinin yaptığı haberlerden takip edelim:

1) 'Ebru Tireli Adlı Kadına Sokak Ortasında Darp': 08.12.2016 tarihli bu haber İHA mahrepli. Spotu şöyle: "Manisa'nın Turgutlu ilçesinde 4 aylık hamile bir kadın kimliği belirsiz bir erkeğin saldırısına uğrayarak darp edildi. Darp edilen Ebru Tireli hastaneye kaldırıldı." Başlıktaki 'Ebru Tireli adlı kadın' ibaresinin çirkinliğini ayrıca tartışmaya gerek yok.

Ertesi gün yayımlanan habere göre emniyet birimleri olayın peşini bırakmamış, bir zanlı yakalanmış:

SON DAKİKA! Hamile Kadına Saldıran Şüphelilerden 1'i Yakalandı!': Başlıktan çıkan sonuca göre Ebru Hanım'a

saldıran 'şüpheliler' bir kişiden fazlamış. Haberin içeriğinde diğer iki şüpheliyi arama çalışmalarının sürdüğü belirtilmiş. Bu arada başlıktaki 'hamile' vurgusu gözünüzden kaçmasın.

Aynı gün içinde yapılan bir başka haber web sitesinin manşetinden Saldırgan Bakan Kim Çıktı anonsuyla duyurulmuş. Haberin iç sayfadaki başlığı ise şöyle:

3) 'Ebru Tireli'ye Saldıran, Babasının Çalışanı Çıktı': Bir ajanstan alınan haberin spotunda şu ifadelere yer verilmiş: "Manisa Turgutlu'da 4 aylık hamile Ebru Tireli'ye parkta spor yaparken saldırdığı ileri sürülen şüpheli Mehmet T.'ye polis, kullandığı aracın plakasından ulaştı ve gözaltına aldı. Hem görgü tanıklarının hem de saldırıya uğrayan Ebru Tireli'nin teşhis ettiği; Mehmet T.'nin tarım ilaçları satan babasının işyerinde çalıştığı, evli olduğu ve 6 ay önce de yine bir kadına saldırdığı iddia edildi."

Bunlar henüz başlangıç. Soruşturma ve tabii ki bu arada haberler de seri bir biçimde yayımlanmaya devam ediyor. Şu haber onlardan biri:

4) 'Hamile Kadına Saldırıda Flaş Gelişme!': Olayın giderek daha çok aydınlandığını düşünmeye başladınız değil mi? Haberlere bakarsanız öyle görünüyor: "Manisa'nın Turgutlu ilçesinde parkta spor yapan 4 aylık hamile Ebru Kaya Tireli'yi darp ettiği iddiasıyla mahkemeye sevk edilen M.T. tutuklandı."

Sonrasında, hazır suçluyu yakalamışken biraz üzerine gidelim, bakalım başka neler çıkacak demiş gazeteci arkadaşlarımız:

5) 'Hamile Kadını Darp Eden Şahısla İlgili İlginç Detaylar': Aynı gün içinde yine bir ajanstan alınarak girilen bu haberdeki ilginç detaylar nedir diye baktığınızda şu cümleyle karşılaşıyorsunuz:

"Saldırganın kayınpederinin FETÖ soruşturması kapsamında tutuklandığı, eşinin de FETÖ'den gözaltına alındıktan sonra adli kontrol şartıyla serbest bırakıldığı öğrenildi."

'**Bize ne kayınpederinden ya da karısından, nerede kaldı suçların ve cezaların şahsiliği ilkesi**' diye feveran etmeye hazırlanıyorsanız acele etmeyin; daha büyük dertleriniz olacak. Çünkü olay bundan daha ciddi ve büyük.

15.12.2016'da, yani diğer haberlerden neredeyse bir hafta sonra, Sabah muhabiri **Ceyhan Torlak**'ın özel haberi giriyor devreye:

6) Park Saldırısını Seri Tacizci Çıktı: Şöyle yazmış Torlak: "Manisa'da hamile Ebru Tireli'ye saldırı Davut K. yakalandı. 34 yaşındaki zanlıdan 16 yaşında kız ile bir kadın "elle ve sözle sarkıntılık"tan şikâyetçi oldu."

Allah Allah, dediğinizi duyar gibiyim. Saldırgan ya da zanlı zaten yakalanmamış mıydı? Adı: Mehmet T. değil miydi?

Haberin son paragrafına bakınca aydınlanıyorsunuz: "**Zanlının yakalanmasına yönelik sürdürülen takip sırasında, aynı marka ve modelde araç sahibi olduğu ve eşkal benzerliği nedeniyle gözaltına alınan, mağdur ve tanıklar tarafından da "saldırganı benzetilmesi" üzerine mahkemeye tutuklanan M.T. serbest bırakıldı.**"

Sabah'ın daha önce yaptığı haberlere ilişkin bir düzeltme, bir özür yok. Bu elbette muhabirimizin suçu değil. Daha genel bir bütünlük ve fikri takip sorununun yansıması.

Peki şimdi soruyorum sizlere değerli meslektaşlarım: M.T. hakkında daha önce yayımladığınız haberleri ne yapmayı düşünüyorsunuz?

Bu eleştirimin sadece Sabah gazetesine yönelik olduğu sanılmasın. Medyamızın hemen bütün kanal ve televizyonları bu konuda çuvalladı. Bazılarının yanında Sabah çok 'masum' kalır.

M.T.'yi, adını açık açık yazıp, peşinen tekme ilan edip üzerine çullandılar. Sıfır bilgiyle M.T.'nin motivasyonunu sorguladılar ve toplumun bir kesimini töhmet altında bırakan, ötekileştiren tahrik ve tezyif edici yorumlar ürettiler. Ebru Tireli hanımefendiye hamile olduğu için saldırıldığını iddia edip olayı olmayacak yerlere bağlayanlar bile çıktı.

'Delil durumundaki değişiklik' nedeniyle serbest bırakıldığında bile **'Hamile kadına tekme atan saldırgan serbest bırakıldı'** diye haberler yapıldı. Masum bir insanın itibarı zedelendi, hatta hayatı tehlikeye atıldı.

Davut K. gözaltına alınınca ise gökyüzüne bakılıp ıslık çalındı; hiçbir özeleştirici geliştirmeden, özür dilemeden, eskiden yayımlanmış haberlerin içeriklerini düzeltmeden bu defa da **'Gerçek tekme ci yakalandı, suçunu itiraf etti'** haberlerine geçildi.

Hatalarınızdan ne zaman ders almaya başlayacaksınız değerli meslektaşım?

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

Tüm Yazıları >

- > **Terörü tekrar tekrar yaşatmak (12.12.2016)**
- > **Gazeteci hediye kabul edebilir mi? (5.12.2016)**
- > **Hanuççu mu gazeteci mi? (28.11.2016)**

SABAH

SABAH